

‘Memento’

**Kamerkoor Quartna o.l.v. Arno Kerkhof (dirigent)
m.m.v. Yvonne Engels (cello), Peter Gelissen (orgel) en
Woody Laurens (theatermaker)**

Stilstaan bij de eindigheid van het leven: als de blaadjes vallen komt die neiging bij ons op. Door de eeuwen heen hebben vele componisten teksten over het naderende levenseinde op muziek gezet. Uit die stukken heeft kamerkoor Quartna een keuze gemaakt.

Quartna zou Quartna niet zijn als we dit concert niet op een bijzondere manier zouden vormgeven. Het programma is op te vatten als een thema met variaties. Aan het begin en het eind klinkt het stuk Memento van Arvo Pärt (1935). Deze Estlandse componist combineert oude stijlen met een heel eigen muzikale taal. Die oude een- en meerstemmigheid laten we daarna aan bod komen: van gregoriaans via renaissance naar de barok van Duitse componisten van vóór Johann Sebastian Bach en de romantiek van Franz Liszt. Daarna laten we Pärts Memento nogmaals horen zodat u de elementen waaruit het is opgebouwd beter zult kunnen herkennen. Naast de muziek van koor, orgel en cello zal theatermaker Woody Laurens tekst- en beeldbijdragen leveren.

Kamerkoor Quartna

Kamerkoor Quartna uit Maastricht heeft ongeveer 25 leden, amateurzangers uit alle windstreken van Nederland. De meeste leden werken aan de universiteit, in technische bedrijven, de gezondheidszorg, het welzijnswerk en de kunsten. Quartna bestaat sinds 1987 en geeft jaarlijks concerten, vaak in samenwerking met instrumentale ensembles en solisten, en soms met een ander koor.

Bach staat regelmatig op het programma, maar het koor beperkt zich niet tot barokmuziek. In 2007, bijvoorbeeld, gaf Quartna met Ensemble Quatuor Attaque een concert voor koor en slagwerk onder de titel: “Du métal vivant”, met werken van Sweelinck, de Leeuw, Crumb, Bach en Weirauch. Quartna staat onder muzikale leiding van Arno Kerkhof die in het najaar van 2007 Mourik Jan Heupink als dirigent opvolgde.

Dirigent Arno Kerkhof

Arno Kerkhof (1973) studeerde aan het Maastrichts conservatorium piano, orgel en Katholieke kerkmuziek. Vervolgens studeerde hij orgel aan het Sweelinck Conservatorium, waar hij in 1999 zijn diploma Uitvoerend Musicus cum laude behaalde. Hij gaf concerten in o.a. Amsterdam, Rotterdam en Zutphen en werd uitgenodigd voor concerten en gastdirecties in o.a. Kotka, de kathedraal van Helsinki en de Thüringer Bachtage 2006. Hij zet zich bijzonder in voor de herwaardering van het Franse drukwindharmonium. Hij leidt verschillende koren, waaronder Quartna.

Programma:

- ❖ Arvo Pärt, Ode VII (Memento, 1994) uit Kanon Pokajanen voor Koor (SATB) a cappella (1997)
- 1. Ego sum resurrectio et vita (Gregoriaans)
- 2. Ego sum resurrectio et vita (Carmina Burana, XIIIe eeuw)
- 3. Tomás Luis de Victoria (1548–1611), Peccantem me quotidie
- 4. Johann Christoph Bach (1642–1703), Der Mensch, vom Weibe geboren
- 5. Andreas Hammerschmidt (1612–1675), Die mit Tränen säen
- 6. Johann Christoph Bach (1642–1703), Der Gerechte, ob er gleich zu zeitlich stirbt. Motette für fünfstimmigen Chor und Orgel
- 7. Georg Böhm (1661–1733), Ach wie flüchtig, ach wie nichtig (Orgel)
- 8. Johann Hermann Schein (1586–1630), Die mit Tränen säen (Psalm Nr 126)
- 9. Andreas Hammerschmidt (1612–1675), Himmel und Erde vergehen (Luk. 21, 25–27, 31 en 33)
- 10. Johann Christoph Bach (1642–1703), Lieber Herr Gott, wecke uns auf (Vorreformatorisches Adventsgebet)
- 11. Franz Liszt (1811–1886) Les Morts (Orgel)
- ❖ Arvo Pärt, Ode VII (Memento, 1994) uit Kanon Pokajanen voor Koor (SATB) a cappella (1997)

Teksten

- ❖ Arvo Pärt, Ode VII (Memento, 1994) uit Kanon Pokajanen voor Koor (SATB) a cappella (1997)

Engelse vertaling: Holy Trinity Monastery, Jordanville, NY

Heirmos:

An Angel made the furnace sprinkle dew on the righteous youths.
But the command of God consumed the Chaldeans and prevailed upon
the tyrant to cry: Blessed art Thou, O God of our fathers.

Have mercy on me, O God have mercy on me.

Put not thy hope, my soul, in corruptible wealth, and for what is
unjustly collected. For thou dost not know to whom wilt leave it all. But
cry: O Christ our God, have mercy on me, who am unworthy.

Have mercy on me, O God, have mercy on me.

Trust not, my soul, in health of body and quickly-passing beauty. For
thou seest that the strong and the young die. But cry aloud: O Christ
our God, have mercy on me, who am unworthy.

Glory be to the Father, and to the Son, and to the Holy Spirit.

Remember, my soul, eternal life and the heavenly kingdom prepared
for the saints, and the outer darkness and the wrath of God for the
evil, and cry: O Christ, our God, have mercy on me, who am unworthy.

Both now and ever, and unto the ages of ages. Amen.

Theotokion:

Fall down, my soul, before the mother of God, and pray to her; for she
is the quick helper of those that repent. She entreateth the Son, Christ
God, and hath mercy on me, who am unworthy.

1. Ego sum resurrectio et vita (Gregoriaans)
2. Ego sum resurrectio et vita (Carmina Burana, XIIIe eeuw)

Ego sum resurrectio et vita: qui credit in me, etiam si mortuus fuerit,
vivet: et omnis qui vivit et credit in me non morietur in aeternum.

Vertaling: Jo. 11, 25-26

Ik ben de verrijzenis en het leven: wie in Mij gelooft, zal leven, ook al
is hij gestorven. En ieder de leeft in geloof aan Mij, zal in eeuwigheid
niet sterven.

3. Tomás Luis de Victoria (1548-1611), Peccantem me quotidie
(Responsorio del Requiem a 4 voces)

Peccantem me quotidie,

Et non me paenitentem, timor mortis conturbat me:

Quia in inferno, inferno

Nulla est redemptio, miserere mei, Deus, et salva me.

Deus, in nomine tuo, in nomine tuo, salvum me fac,

Et in virtute tua libera me.

Kyrie eleison.

Christe eleison

Kyrie eleison.

Engelse vertaling: www.hilliardensemble.demon.co.uk

Sinning daily, without repentance, the fear of death troubles me.
Have mercy on me, O God, and save me, for in hell there is no redemption.

O God, save me for Thy name's sake and deliver me in Thy strength.

4. Johann Christoph Bach (1642–1703), Der Mensch, vom Weibe geboren

Der Mensch, vom Weibe geboren,
lebt kurze Zeit und ist voller Unruhe,
gehet auf wie eine Blume und fällt ab,
fleucht wie ein Schatten und bleibt nicht.

1. Ach wie nichtig, ach wie flüchtig ist das Leben, so dem Menschen wird gegeben. Kaum, wenn er zur Welt geboren, ist er schon zum Tod erkoren.

2. Seiner Tage, aller Plage muß man sehen wie ein schneller Wind vergehen. Kaum, wenn er zur Welt geboren, ist er schon zum Tod erkoren.

5. Menschenleben, das fleucht eben wie ein Schatten, den wir an der Seite hatten. Kaum, wenn er zur Welt geboren, ist er schon zum Tod erkoren.

Vertaling refrein: Job 14,1.2 (NBV)

Een mens, geboren uit een vrouw
kort zijn zijn dagen, doordrenkt van onrust.

Als een bloem ontluikt hij en verwelkt,
hij vlucht als een schaduw en houdt geen stand.

1. O hoe nietig, hoe vluchtig is het leven dat de mens wordt toevertrouwd. Hij is amper ter wereld gekomen, of hij is al weer voorbestemd om te sterven.

2. De plagen en ziekten van zijn leven vliegen voorbij als een snelle wind. Hij is amper ter wereld gekomen, of hij is al weer voorbestemd om te sterven.

5. Het mensenleven gaat voorbij als de schaduw die naast ons mee loopt. Hij is amper ter wereld gekomen, of hij is al weer voorbestemd om te sterven.

5. Andreas Hammerschmidt (1612–1675), Die mit Tränen säen

Die mit Tränen säen
werden mit Freuden ernten.

Sie gehen hin und weinen und tragen edlen Samen
und kommen mit Freuden, und bringen ihre Garben

Vertaling: Psalm 126, 5.6

Zij die in tranen zaaien,

zullen oogsten met gejuich.
Ze gaan op weg, al huilende, met het kostbare zaad,
en komen thuis met gejuich, dragend de volle schoven.

6. Johann Christoph Bach (1642–1703), Der Gerechte, ob er gleich zu zeitlich stirbt. Motette für fünfstimmigen Chor und Orgel

Der Gerechte, ob er gleich zu zeitlich stirbt, ist er doch in der Ruhe. Er gefällt Gott wohl und ist Ihm lieb und wird weggenommen aus dem Leben unter den Sündern, und wird hingerücket, dass die Bosheit seinen Verstand niet verkehre, noch falsche Lehre seine Seele betrübe, er is bald vollkommen worden und hat viel Jahr' erfüllet. Denn seine Seele gefällt Gott wohl. Darum eilet er mit ihm aus dem bösen Leben.

Vertaling: Wijsheid 4,7.10.11.13.14 (NBV)

Maar wanneer de rechtvaardige voortijdig sterft zal hij rust vinden. God vond vreugde in hem en had hem zo lief dat hij hem weghaalde uit de kring van zondige mensen. Hij werd weggenomen opdat het kwaad zijn verstand niet zou misvormen en de leugen zijn ziel niet zou misleiden. Al was zijn leven kort, toch is hij tot volle wasdom gekomen. Hij was een mens in wie de Heer vreugde vond en daarom ontvluchtte hij het kwaad.

7. Georg Böhm [1661–1733]), Ach wie flüchtig, ach wie nichtig

Ach wie flüchtig, ach wie nichtig ist der Menschen Leben.
Wie ein Nebel bald entstehet, und auch wieder bald vergehet, so ist unser Leben, Sehet!

8. Johann Hermann Schein (1586–1630), Die mit Tränen säen (Psalm Nr 126)

Die mit Tränen säen, werden mit Freuden ernten.
Sie gehen hin und weinen und tragen edlen Samen
Und kommen mit Freuden
Und bringen ihre Garben

9. Andreas Hammerschmidt (1612–1675), Himmel und Erde vergehen [dialog tussen **koor** (gemeente), alten (commentator) en *bassen* (Jezus)]

Himmel und Erde vergehen, aber deine Wort vergehen nicht.

Himmel und Erde vergehen, aber meine Wort vergehen nicht.

Es werden Zeichen geschehen an der Sonn und Mond und Sternen, auf Erden wird den Leuten bange sein, und werden zagen, und auf Erden wird den Leuten bange sein.

Wahrlich, ich sage euch, wenn ihr dieses alles seht angehen, so wisset dass das Reich Gottes nahe ist.

Lieber Herr Gott, wecke uns auf, wenn dein Sohn kommt, dass wir bereit sein.

Es werden Zeichen geschehen. Wenn ihr dieses alles seht angehen, so wisset dass das Reich Gottes nahe ist.

Das Meer und die Wasserwogen werden brausen.

Lieber Herr Gott, wecke uns auf, wenn dein Sohn kommt, dass wir bereit sein.

Die Menschen werden verschmachten vor Furcht und vor Warten der Dinge, die da kommen sollen auf Erden; denn auch des Himmels Kräfte sich bewegen werden.

Wenn ihr dieses alles seht angehen, so wisset dass das Reich Gottes nahe ist. Und alsdann werden sie sehen des Menschen Sohn kommen in den Wolken mit großer Kraft und Herrlichkeit.

Himmel und Erde vergehen, aber deine Wort vergehen nicht.

Himmel und Erde vergehen, aber meine Wort vergehen nicht.

Vertaling: Lukas 21,25–27.31.33

Hemel en aarde vergaan, maar uw woorden vergaan niet.

Hemel en aarde vergaan, maar mijn woorden vergaan niet.

Tekenen zullen geschieden, aan zon, aan maan, aan sterren; op aarde wordt het de mensen bang te moede, ze zullen klagen, het wordt ze bang te moede.

Waarlijk, ik zeg jullie, als jullie dit alles ziet gebeuren, dan weet je dat Gods Rijk nabij is.

Lieve Heer God, maak ons wakker, als uw zoon komt, zodat we klaar staan.

Tekenen zullen geschieden. Als jullie dit alles ziet gebeuren, dan weet je dat Gods Rijk nabij is.

De zee en het meer zullen bruisen...

Lieve Heer God, maak ons wakker, als uw zoon komt, zodat we klaar staan.

De mensen zullen versmachten van vrees, van spanning om dat wat komen gaat op aarde. Want ook de hemellichamen komen van hun plaats.

Als jullie dit alles ziet gebeuren, dan weet je dat Gods Rijk nabij is.

Dan zien jullie de Mensenzoon die komt op de wolken, met grote kracht en heerlijkheid.

Hemel en aarde vergaan, maar uw woorden vergaan niet.

Hemel en aarde vergaan, maar mijn woorden vergaan niet.

10. Johann Christoph Bach (1642–1703), Lieber Herr Gott, wecke uns auf (Vorreformatorisches Adventsgebet [Kollekte], wahrscheinlich 1533 von Martin Luther ins Deutsche übertragen)

Lieber Herr Gott wecke uns auf, daß wir bereit sein, wenn dein Sohn kommt, ihn mit Freuden zu empfangen, und dir mit reinem Herzen zu dienen, durch den selbigen, deinen lieben Sohn Jesum Christum, unsern Herren, Amen.